

Ur *NOU*info mars 2004, sid. 11-12.**Förfrågningsunderlaget****Beskrivning av det som skall upphandlas i så neutrala termer som möjligt**

NOU vill påminna om att en upphandlande enhet inte får hänvisa till en särskild vara eller process så att vissa företag gynnas eller missgynnas, om det går att beskriva föremålet för upphandlingen tillräckligt preciserat och begripligt.

Luleå kommun medgav, efter ett klagomål från Europeiska kommissionen, att det var felaktigt att i den tekniska beskrivningen av datorer hänvisa direkt till märket "Intel Pentium IV". Kommunen angav att det var möjligt att utforma kravspecifikationen på ett mera neutralt sätt och beslutade att avbryta de aktuella upphandlingarna. Kommande förfrågningsunderlag skulle utformas så att referenser till ett specifikt märke, fabrikat eller ursprung skulle undvikas.

NOU inhämtade ett yttrande även från Umeå kommun, som i ett tillägg till förfrågningsunderlaget i en pågående likartad upphandling angivit att även andra, med Pentium likvärdiga produkter, kunde godtas. Tillägget hade skickats ut ca två veckor före den sista anbudsdagen.

NOU vill mot denna bakgrund på nytt påpeka att en hänvisning till ett specifikt märke, även om det kombineras med orden "eller likvärdigt", kan komma i fråga endast om det som skall upphandlas inte kan beskrivas mer neutralt genom att hänvisa till europeiska eller nationella tekniska specifikationer.

Europeiska kommissionen nämnde i skrivelsen angående Luleå kommuns upphandling att prestanda borde beskrivas på ett objektivt sätt som tog hänsyn till både mikroprocessorns klockfrekvens (MHz) och IPC (instruktioner per sekund). Kommissionen angav att "en hänvisning till en lämplig norm som har utvecklats för mätning av prestanda av datorer skulle kunna vara ett alternativ". Kommunen var emellertid inte övertygad om att den av kommissionen föreslagna mätmetoden (IPC) var den bästa metoden att använda vid den tekniska beskrivningen. Företaget AMD, som är konkurrent till Intel, har vid kontakt med kommissionen och NOU framfört att den mest neutrala metoden att använda sig av är "benchmarks", antingen specifika, vilka mäter prestanda vid olika typer av användning (e-post, office-program) eller mera allmänna, vilka mäter datorns sammanlagda prestanda.¹

NOU kan självfallet inte ange vilket sätt som är lämpligast för att beskriva önskade prestanda på processorer i datorer. För detta krävs närmare kunskap

¹ Företaget föreslår att beskrivningen kan göras genom att ange typ av utrustning samt vilket resultat den skall uppnå i benchmark, t.ex. En stationär dator med x86-mikroprocessor som presterar minst x poäng i SYSmark 2004 Overall Office Productivity benchmark.

om den upphandlande enhetens faktiska behov samt teknisk sakkunskap. Det är dock NOU:s bestämda uppfattning att principen om likabehandling av leverantörerna kräver att en upphandlande enhet, så långt det över huvudtaget är möjligt, undviker uttryckliga varumärken och diskriminerande tekniska beskrivningar. Till diskriminerande tekniska beskrivningar hör sådana som inte är avgörande för prestanda. Vid upphandling av datorer kan det vara en processors klockfrekvens, eftersom processorer som utför många operationer per klockfrekvens kan ha bättre prestanda än sådana som har högre klockfrekvens men utför färre operationer per frekvens. Både Intel och AMD synes vara eniga angående den sistnämnda punkten.

Även i de fall krav ställs på tillverkningsprocessen eller på vilket sätt en tjänst skall utföras skall detta i normalfallet göras utan hänvisning till bestämda varumärken och diskriminerande tekniska beskrivningar. NOU vill påminna om att möjligheten att ställa krav på tillverkningsprocessen endast finns då denna process påverkar slutproduktens egenskaper och är nödvändig för varans funktion och kvalitet.